

Linux Konsol Komutları

Linux Nedir?

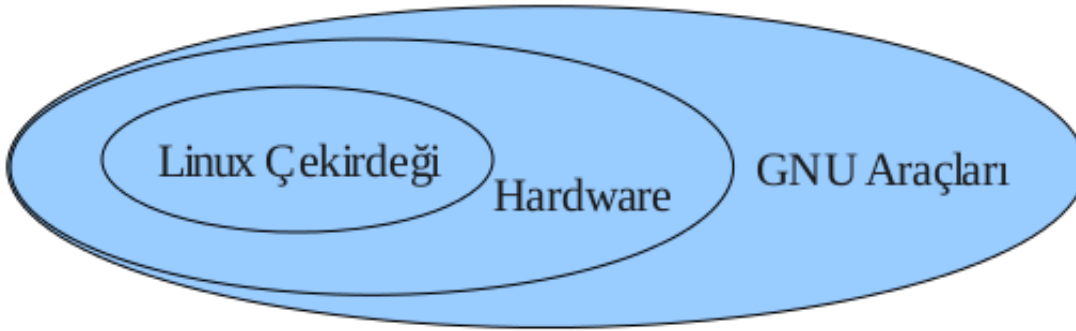
Linux GNU/linux olarak adlandırılır. Linux açık kaynak kodlu özgür bir yazılımdır. Gönüllüler tarafından geliştirilen ve türevleri olan bir İşletim sistemidir.

Neden Linux?

Özgür yazılım,
Açık kaynak
Kararlı bir yapı,
Lisans maliyetinin olmaması,
işlemciyi en iyi ve en verimli olarak kullanan işletim sistemi olması.
(Bellek kullanımı çok iyi. Çok sayıda prosesi beraber çalıştırabiliyor)

Linuxun Yapısı

[1]

[2]

Linux'un geçmişi ve ortaya çıkışı

Linuxun çekirdeğini geliştiren kişi Linus Torvalds'dır. İlk olarak Minix üzerinde çalışırken kendi

Çekirdeğini yazmış ve adına Torvald's Unix adını vermiştir. Bu çekirdek ilk olarak parayla satılmak

istenmiştir. Richard Stallman (MIT) ETT için GNU araçlarını yazıyor.ETT lisanslama yapıyor.

Linus Torvalds geliştirdiği bu çekirdeği bir mektup ile ilan ediyor. Finlandiya FTPlerine

gönderiyor.

Torvald's Unix FTP de Linux olarak yerini alıyor. Richard Stallman yazdığı bu GNU araçlarını ile

Linux ile birleştiriyor. Bilimsel Araştırmalar için GPL(Genel Kamu Lisansı) olarak lisanslanıyor. GNU

Linux ortaya çıkmış oluyor.

İlk Linux çeşitleri

GNU Linuxu ilk kullanan Debiandır.

- **Debian GNU/Linux** → Ubuntu → Mint
- **Slackware** → Suse → OpenSuse
- **Redhat** → Fedora
- **Gentoo**

“kde” masaüstü ortamı

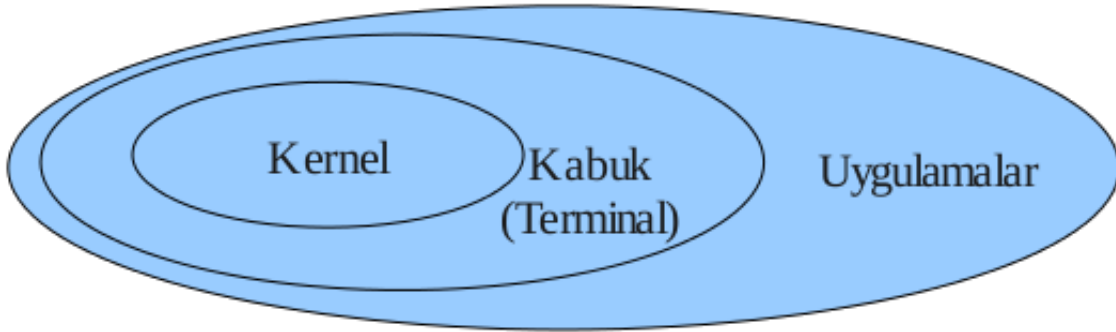
“gnome” masaüstü arayüzü

“lxke” kde'nin lite versiyonu

“xfce” mac'a yakın arayüz yine lite

Linux Çekirdeği

[3]

[4]

Dağıtımların hepsi GNU araçlarını kullandığı için GNU olarak adlandırılıyor.

Komut satırı ve kabuk temel komutları

“\$” : Kullanıcı olduğunu gösterir

“#” : root admin olduğunu gösterir

“~” : Kullanıcının home dizinini ifade eder.

uname işletim sistemi bilgisini verir.

uname -a : İşletim sistemi hakkında tüm bilgiyi verir.

whoami : Kimlik hakkında bilgi verir (ben kimim)

date : Tarihi verir.

free : Kullanılan ve boşta kalan bellek (ram) bilgisini verir.

free -m : MB cinsinden Ram bilgisini verir.

Kabuk Terminal Uygulamalarına geçiş (Linux türevlerinde farklılık gösterir.)

Alt+F2 : gnome-terminal

console

xterm

Sanal Uç birimler kabuki ortamına geçiş Ctrl+Alt+F1.....F6

Ctrl+Alt+F7 (Masaüstüne geçiş)

who : sisteme giriş yapan (açık olan) kullanıcıları gösterir.

who -uH à sistemdeki kullanıcıların ayrıntılı bilgisini verir.

echo \$SHELL à Hangi kabuğun kullanıldığı bilgisini verir.

/bin/bash

Temel kullanılan kabuklar.

- sh
- bash à Bourne Assign Shell GNU Aracı
- csh
- tsh
- zsh

who -uH komutunu verdiğimizde pts/0 (:0.0) : :0 grafik ekran olduğunu gösterir.

Not : Linux büyük ve küçük harfe duyarlıdır.

id komutu : kullanıcı kimliği hakkında bilgi verir. Üye olunan grupları gösterir.

uid – user id, gid – group id, groups-gruplar, dip-ekran kartı, video- kullanılabilecek uygulamalar, plugdev- açma kapama izni, netdev-network aygıtları

pwd : bulunduğumuz dizini ekrana gösterir.

echo \$HOME : Kullanıcı home dizinini gösterir.

\$: Değişken o

: bulunduğu kelimenin sonuna götürür.

w : bir sonraki kelimenin başına gider.

d+4+sağ : sağdan 4 karakter siler

v : visüal mod

yy : satırın tamamını kopyalar

y : kopyalar

p : yapıştırır

x : keser

/aranan kelime + esc

n tuşuna basarak aramaya devam edilir

shift+n yukarı doğru arar

aynı şekilde ? işareti yukarı doğru arar

:split üstüste 2 sayfa açar

:split solucan_head : çalıştığım dosya ile solucan_head dosyasını beraber açar

:vsplit yanyana 2 sayfa açar

:w : kaydeder

:wq : kaydedip çıkar

:q! : kaydetmeden çıkar

:10 : 10. satıra götürür.

shift+g : editörün en sonuna atar

gg : editörün en başına atar

ctrl+r : en son yaptığın komutları gösterir.

history : daha önce yazılan komutları gösterir.

cp : kopyalama yapar

örnek: cp kopyalayacağımız dosya kopyalanacak adres

cp -R : alt dizinle birlikte kopyalar

mv : taşıma işlemi yapar

mv : isim değiştirmek için kullanılır

Örnek = mv solucan kartal -> solucan'ı kartal olarak değiştirdik.

Link verme

Soft Link

ln -s böcek böcekLink : kaynak dosyayı böcekLink dosyasına softlink ile bağladık.

ayrıca farklı renkte görülmektedir.

unlink dosya_adı : softlinki kaldırıyoruz.

HardLink

sadece programlara link verilebiliyor

birebir dosyayı senklorize eder (IMAP) gibi.

kaynak dosya silindiğinde hardlink dosya tamamen silinmez.

ls -li : komutu ile link verilip verilmediği kontrol edilebilir.

referans id aynı ise dosya hardlink olarak link edilmiştir.
df -h : ile disk özelliklerini/boyutlarını görebiliyoruz.

du -h * : klasörlerin dosya boyutlarını gösterir.

du -sh : sadece 1 alt dizindeki dosya boyutlarını verir.

free -h : ram kullanımını gösterir.

ps -aux : çalışan bütün parametreleri gösterir.

top : çalışan bütün parametreleri daha pratik gösterir.

k : sonlandırılacak programın id'sini giriyoruz.

Örnek : k 5474 -> ilgili id'de çalışan uygulamayı kapatır.

killall firefox : firefox'la ilgili çalışan bütün servisleri hemen kapatır.

pkill firefox : firefox'u hemen kapatır.

who -u : bilgisayara bağlı kullanıcıları gösterir.

grep -i aranacak_kelime aranacak_dosya : dosya içerisinde arama yapar

grep -Rin aranacak_kelime aranacak_dizin : dizin içerisinde arama yapar.

buradaki R : recusif yani dosya içerisinde de araması için

buradaki i : büyük küçük harf duyarlı olmasın

buradaki n : ilgili dosyadaki sırasında göstermesi için

buradaki w : dosya içindeki kelimelerde arasın

buradaki l : dosya isimlerini arasın

grep -v root : içerisinde root olmayanları getirsin.

egrep -i "net|file" *conf : conf uzantısı ile biten dosyadan içerisinde net veya file geçen yerleri bulur.

bu komutları yazarken | işaretiyle istediğimiz kadar sorgu (ve) şekliyle eklenebilir.

ps -aux | grep root | gre -v bin | more

yukardaki komut ps -aux içerisindeki root bilgisi olan fakat bin bilgisi içermeyenleri “more” editörüyle gösterelim.

wc -l : satır sayısını verir

wc -c : karakter sayısını verir

wc -w : kelime sayısını verir

sort -r : tersten sıralar

sort -c : sıralı olup olmadığını kontrol eder

sort -u : benzersiz satırları gösterir.

sort -u : uniq -> bunlar aynı işlemi görür.

cut -d ” ” -f 1 : boşluklara göre böl

cut -d “:” -f 1 : göre böl

/etc/passwd : kullanıcı sayısının tutulduğu dizin

su : ile kullanıcı değiştirilir. yani geçici root yetkisi verir.

sudo : kullanıcıya alt dizinleriyle birlikte root yetkisi verir.

sudo su : bu şekilde tamamen root’un yetkisini ve root’un home klasörü kullanılır.

sudo su : size root yetkisi tanır.

sudoedit /etc/sudoers : sistem için çok önemli dosyaları sudoedit editörü ile açılır.

Dosya / Dizin izin yapısı

drwxr-xr-x

ldüğünü ifade eder.

ls Komutu : Listeleme komutu ls -la : gizli dosyalarla birlikte ayrıntılı listeleme

Not: Yeşil dosyalar çalıştırılabilir olduğunu, maviler ise dizin olduğunu ifade eder.

touch : dosya oluşturur. Örn : touch dosya_adi

/ : Kök dizin olduğunu ifade eder.

Not : Klasör ve dosya isimlerinde boşluk kullanılmaz.

cd komutu : klasörler arasında gezinmeyi sağlar.

cd : home dizinine gider. cd ~ : home dizinine gider.

cd / : kök dizine gider.

cd .. : bir üst dizine gider.

cd klasor_adi : klasöre gider.

echo : ekrana yazdırır.

Yardım alma komutları

–help (kısa bilgi verir. Örn: (cat –help) cat komutu hakkında kısa bilgi verir.

–man (daha fazla bilgi verir. Örn: (man cat) cat komutu hakkında bilgi verir.

–info (en detaylı bilgiyi verir. Örn: (info ls) ls komutu hakkında detaylı bilgi verir.

less komutu à sayfayı düzenli bir şekilde okuyabilmemizi ve sayfa üzerinde hareket etmemizi sağlar

(Örn :

| (pipe) : kendinden önceki komutun çıktısını sonrakine girdi olarak aktarır.

Örn : ls | less

ls –la | less

echo \$PATH : bash kabuğundaki kullanılabilecek komutların yolunu gösterir.

which : bir komutun hangi dizinde olduğunu gösterir. Örn: which ls

type : komut hakkında kısa bilgi verir. type –a less : less komutunun bulunduğu yerleri gösterir.

history : Geçmişte girilen komutların listesini verir. Kullanıcını girdiği komutlar / kullanıcı dizini

altında .bash_history dosyasında tutulur.

history !37 : 37. satırdaki girilmiş olan komutu gösterir.

!37 : 37. satırdaki komutun çıktısını ekrana gösterir.

!! : en son girilen komutu çalıştırır.

history 10 : girilen son 10 komutu gösterir.

Not : Bir dosya başında “.” Varsa onun gizli olduğunu ifade eder.

Masaüstü ortamında Ctrl+H komutu : gizli dosyaları gösterir.

cat : dosya içeriği gösterme komutu

cat .bashrc : yapılandırma dosyasının içeriğini gösterir.

Örnek :

touch dosya1 dosya2 : dosya1 ve dosya2 adında 2 dosya oluşturuldu.

echo “dosyaya yazmayı öğrendim” > dosya1 : dosya1 içine girilen metni yazdı.

> dosyanın başına yazar. Önceki veriler silinir.

>> dosyanın donuna yazar önceki veriler silinmez.

mkdir : dizin oluşturmak için kullanılır. Örn: mkdir test : test adında bir klasör oluşturuldu.

cp : kopyalama komutu Örn: cp dosya dizin/ : dosyayı dizine kopyaladı.

cp -r : dizinleri kopyalar Örn:cp -r dizin /home/ismail/deneme : dizini ismail içine kopyalar.

mv : taşıma ve isim değiştirme komutu Örn : mv dosya1 klasor1 : dosya1 I klasor1 e taşıdı.

echo "echo \$PATH" > MYPATH : kullanıcı path bilgisini MYPATH dosyasına yazdı.

Donanım bilgisi toplama dizin yapısı ve dosya izinleri

df -h : disk kullanım bilgisini verir.

free : ram bilgisini verir.

cat /proc/cpuinfo : CPU bilgisini verir.

lspci : PCI Aygıtları bilgisini verir.

lsusb : Usb bilgisini verir.

Uygulama – Donanım bilgisini ayrı ayrı dosyalara yazdırma.

mkdir hardware

cd hardware

touch cpu bellek usb pci

free >> bellek

cat /proc/cpuinfo >> cpu

lspci >>pci

lsusb >> usb

Uygulama – Donanım bilgisini düzenli olarak donanim isimli tek bir dosyaya yazdırma.

echo "Bellek bilgileri" >> donanim

free -g >> donanim

echo "İşlemci Bilgileri" >> donanim

cat /proc/cpuinfo >> donanim

echo "PCI Aygıtları Bilgisi" >> donanim

lspci >> donanim

echo "USB aygıtları" >> donanim

lsusb >> donanim

ps : processleri gösterir.

Örn: Bu işlemleri tek satırda yapmak için komutlar arasına ";" konur.

echo "Bellek Bilgileri >> donanim;free -g >> donanim;lsusb >> donanim

ps au : tüm kullanıcıları ve processleri gösterir.

ps u : kullanıcı processlerini gösterir.

ps aux : uykuda olan ve çalışan processleri gösterir.

ps aux | grep "1000" : processler içinde 1000 olan satırı çeker.

grep : bir kelimeyi dosya içinde arar.

Örn : grep "VGA" donanim : donanim dosyasında VGA yı arar.

ps aux > process : process bilgisini process isimli dosyaya yazar.

grep "2313" process : 2313 olan satırı processdosyasında arar.

ls -d : directoryleri listeler

ls a* : a ile başlayan dosyaları listeler

ls ar* ilk iki harfi ar olan dosyaları listeler

ls k???p* : ilkharfi k olan 5. harfi p olan dosyaları listeler.

ls [ace]* : ace ile başlayan dosyalar listeler. (Çıktı: elma, armut, erik)

ls -ld : Kullanıcı root dizini bilgisini verir.

ls ?[rp]* : 2. harfi rve p olan dosyaları listeler (Çıktı: armut, artiz, erik)

ls [a-c]* : baş harfi a-c arasındakieri alfabetik olarak listeler.

rm : dosya silmek için kullanılır. örn : rm dosya_adi

rm -r silinecek dizin : dizin silmek için kullanılır.

rm -rf

/ Kök dizin altında : bin, boot, etc, dev, home, lib, media, mnt, opt, proc, root, sbin, sys, usr, tmp, var

klasörleri bulunur.

bin: /bin klasörüdür. Linux kullanıcısının kullanabileceği komutlar bulunur.

(cp,mv,mkdir..vb.)

boot: /boot klasörüdür. Çekirdek (kernel) dosyaları bulunur. Sistem açılırken bunları yükler.

home: /home/duzcemuhf klasörü. Kullanıcının ev dizinini gösterir.

etc: İdari konfigürasyon dosyalarının bulunduğu dizindir.

dev: system üzerinde bulunan aygıtların olduğu dizindir.

Sda – 1.disk , sdb – 2.disk , sdc – 3. disk

lib: system kütüphane dosyaları bu dizinde bulunur.

media: medya aygıtları burada bulunur. (cdrom, floppy)

mnt: Flashbellek gibi aygıtları mnt altına bağlanır.

opt: options isteğe bağlı olarak kullanılan dizindir.

proc: sistem kaynakları hakkında bilgi verir. Sistem bilgilerini içeren dosyalar bulunur.

root: root ev dizinidir.

sbin: Sistem root kullanıcısının kullanabileceği yönetim ile ilgili komutların bulunduğu dizindir

sys: Proc gibi bilgilerin düzenli olarak tutulduğu dizindir.

usr: Kullanıcının yüklediği uygulamaların bulunduğu dizindir.

var: ftpserver, webserver gibi paylaşılabacak dosya ve dizinlerin burada tutulur. Web logları /var/log altında tutulur.

Web dosyaları Debian – www , Centos – httpd klasörü altında tutulur.

mv : taşıma ve isim değiştirme komutudur.

mv eskihalim yenihalim

Dosya / Dizin izin yapısı

R= read w=write x=execute

drwx-rx-rx ali ali deneme : deneme klasörünün sahibi ali, grubu ali

-rwx-rx-rx veli veli deneme.txt : deneme dosyasının sahibi veli, grubu veli

Izinleri	Dosya /Dizin	Kullanıcı	Grubu	Diğerleri
-rwx-x-r--x	-	rwX	xr	x
drwx-----	d	rwX	-	-

[5]

r=4 , w=2, x=1 sayılarını ifade eder.

Bir dosya ya da bir dizin ilk oluşturulduğunda güvenlik açığı oluşmaması için Default olarak

dosya ya da dizine aşağıdaki yetkiler verilir.

Dizinin default yetkisi drwxr-xr-x ise 755 yetkisi verilmiştir.

Kullanıcı : rwX (4+2+1)=7

grubu : r-x (4+1) =5

diğerleri : r-x (4+1) =5

Dosya default yetkisi -rw-r-r- ise dosyaya 644 yetkisi verilmiştir.

Kullanıcı : rw- (4+2)=6

grubu : r- (4) =4

diğerleri : r-(4) =4

744 : drwxr-xr- 400 : dr----- 655 : drw-rx-rx

chmod : Dosyaya belirtilen izni verir. chmod +x dosya : dosyaya herkez için çalıştırma izni verdi.

Touch perde : ilk izni 644

chmod u+x perde : user için perde dosyasına çalıştırma izni _erdi.

Chmod o+w perde : diğerleri için pede dosyasına çalıştırma izni verdi. Son izni 746 oldu

User ve group için yazma izni verme

chmod ug+w pencere : pencere dizinine user ve group için yazma yetkisi verdi.

chmod 320 : pencere klasörünü yetkisini 320 yapar. :yetkiler d-wx-w-- olur.

chmod -R +w pencere : Dizin içindeki herşeye yazma izni verir.

chmod -R g+w pencere : Dizin içindeki herşeye grup için yazma izni verir.

chmod -R o-r pencere : Dizin içindeki herşeyden diğerleri için okuma iznini kaldırır.

mv komutu : taşıma ve değiştirme komutudur.

mv 1 ~

veya

mv 1 \$HOME : 1 adlı dosyayı kullanıcı ev dizinine (/home/) taşır.

ln komutu : link vermek için kullanılır.

ln -s /home/duzcemuhf/link/ /home/duzcemuhf/Downloads/ : Downloads klasörüne simlink

(kısayolunu) oluşturur.

who : birinin sistemde online olup olmadığını öğrenmek için kullanılır.

w : sistemdeki kullanıcılar hakkında daha detaylı bilgi verir.

reboot : sistemi yeniden başlatmak için kullanılır.

halt , init 0 , poweroff , shutdown -h now : bu komutlar sistemi kapatmak için kullanılır.

shutdown -h now+60 : 60 dk. Sonra sistemi kapatır.

“;” : iki komutu ard arda kullanmak için kullanılır. Komutlar arasına “;” konur.

Örn: cat path;who

last : sisteme giriş çıkış ne zaman yapılmış, ne zaman reboot yapılmış bunları gösterir.
grep komutu :

Örn:

grep “s[ea].....m” etcdizini : etcdizini dosyasında başı “s”, 2. harfi “e” yada “a” olan sonu “m” olan

8 harfli satırları bulur.mv

grep [*] yildizdosyası : yildizdosyasındaki “*” olan satırları bulur.

grep [.] yildizdosyası : yildizdosyasındaki “.” olan satırları bulur.

Meta Karakterler

“.” Bulunduğumuz dizin

“..” Bir üst dizin

“[.]” karakter dizisi

“*” bütün karakterler

“|” bir önceki çıktı

“!”

“>” yönlendirme (en başa yazar)

“<”

“>>” sonuna yazar

“~” home dizini

Root İşlemleri

su komutu : root olunur. (yönetici)

passwd : şifre değiştirmek için kullanılır.

passwd user : user şifresini değiştirmek için kullanılır. sadece passwd yazarsak root şifresini

değiştirir.

/root : su kök dizini

echo \$HOME komutunu verdiğimizde ev dizinini görürüz. (/root)

echo \$PATH komutunu verdiğimizde kullandığı komut dosyalarının yerini gösterir. (sbin)

su – duzcemuhf : duzcemuhf kullanıcısına geçer.

sudo : user ekranında su komutlarının kullanılması için kullanılır. Kullanıcıya sudo yetkisi verilmişse

kullanılabilir.

ifconfig : network (ağ cihazları) bilgisini verir.

sudo ifconfig : Ağ cihazlarının bilgisini verir. (şifre sorar.)

* sistemde loglar /var/log dizininde bulunur.

tail : bir dosyanın son 10 satırını gösterir.

\$:user , # : root olduğunu gösterir.

\$ sudo tail messagesà messages dosyasındaki son 10 satırı gösterir.

Sisteme yeni kullanıcı ekleme

Kullanıcılar /etc/passwd dosyasında tutulur.

useradd : su ile root olduktan sonar sisteme kullanıcı eklenebilir.

-c “açıklama” kullanıcıya açıklama ekler.

-s kullanıcının kullanacağı kabuk seçimi /bin/bash

-d kullanıcıya ev dizini tanımlar.

-m kullanıcıya otomatik ev dizini oluşturur.

-p kullanıcıya parola atar. (Yazıldığında görülür. -p parametresi kullanılmaz.)

-e istenildiği tarihe kadar kullanılmasını sağlar. (YYYY-MM-DD)

-g istenilen gruba dahil eder.

-G birden çok gruba dahil eder.

-u id_numarası Kullanıcıya istenilen id numarası atar.

-U Kullanıcıya aynı isimde grup oluşturma ve o gruba dahil etmek için kullanılır.

-b base_dir Kullanıcının home dizininin yolunu tariff eder.

-D sisteme eklenecek tüm userlar için default ayarları kullanır.

Örn: Kullanıcı adı= kullanıcı1 oluşturulsun, açıklama olsun, ev dizini olsun, kullandığı kabuk /bash,

şifre “linux81”,olsun.

```
#useradd -c “ilk kullanıcı” -m -s /bin/bash -p “linux81” kullanıcı1
```

Örn: Kullanıcı2, Kullanıcının ev dizini /Downloads/penguin olsun, açıklama olsun, parolası penguin

olsun, kabuğu /bash olsun.

```
#useradd -c “2. Kullanıcı” -s /bin/bash -d /home/duzcemuhf/Downloads kullanıcı2
```

```
#passwd kullanıcı2
```

Örn: Kullanıcı3, user id 1200, kendi grubu olsun, ev dizini olsun, bash kabuğunu kullansın,

video,plugdev,cdrom gruplarına üye olsun.

```
#useradd -m -s /bin/bash -u 1200 -U -G video,plugdev,cdrom kullanıcı3
```

id : grupları listeler. id kullanıcı3 : kullanıcı3ün üye olduğu grupları listeler.

Örn: Kullanıcı4, açıklama “ uçan penguin”, ev dizini /home, netdev,plugdev,floppy üye, son

.kullanma tarihi 1 Mayıs 2012, id 1502, kabuğu bash olsun.

```
#useradd -c “ ucan penguin” -m -b /home -G netdev,plugdev,floppy id 1502, -s  
bin/bash -e 2012-03-01 kullanıcı4
```

Örn: useradd -D -s /bin/bash : eklenecek tüm kullanıcıların kabuğunu /bin/bash yaptı

Grup Oluşturma

```
#addgroup -gid 1402 usb : grup_idsi 1402 olan usb grubunu oluşturur.
```

Örn: Karakartal kullanıcısı, ev dizini olsun, plugdev,cdrom,usb gruplarına üye, son kullanma tarihi 13

MAğustos 2011, id 1903, kabuğu bash olsun.

```
#useradd -s /bin/bash -G plugdev,usb,cdrom -m -e 2011-08-13 -u 1903 karakartal
```

```
#chfn -f karakartal : Eklediğimiz kullanıcıya ad-soyad verir (Full Name Ahmet  
KARAGOZ)
```

```
#find / -user karakartal -ls : Kullanıcıya ait dosyaların tüm system üzerinde bulur ve  
listeler.
```

Sistemden bir kullanıcıyı silmek

userdel komutu : sistemden kullanıcıyı siler.

sudo userdel kullanıcı4 : sudo yetkileri ile kullanıcıyı sildi.

sudo userdel -r kullanıcı4 : kullanıcı /home dizini ile beraber siler.

Kullanıcı bilgilerini değiştirmek

usermod -s /bin/bash kullanıcı5 : kullanıcı üzerinde değişiklik yapmayı sağlar.

chsh -s /bin/bash kullanıcı5 : kullanıcının belirtilen özelliğini değiştirir.

Disk Yönetimi

\$which fdisk : fdisk komutunun hangi dizinde olduğunu gösterir. Çıktı : /sbin/fdisk

\$fdisk -l : sistemdeki tüm disklerin partition ve kapasite bilgisini verir.

sda : disk sdb : flash disk fat16 sdc : flash disk fat32 gibi...

\$df -h : sisteme sadece bağlı olan (mount edilen) disklerin partition bilgisini verir.

\$cat proc/partitions/ : partitionların ne kadar kullanıldığı bilgisini verir.

Dosya sistemleri

Kernel dosya sistemini desteklemezse takılan disk görmez. Desteklerse disk üzerine yazabiliriz.

ext3 : Linuxun kullandığı dosya sistemidir. Ext2nin kullandığı tüm özelliklere sahip, aradaki fark ext3

de günlüklenme özelliği eklenmiş olması. Herhangi bir çökme sistemi esnasında geri kurtarma zamanı

kısaltılır ve performans artışı sağlanır.

Ufs, minix, , reiserfs, swap dosyasistemleridir. proc sanal bir dosya sistemidir.

iso9660 : CD/DVD imajı dosya formatıdır.

\$cat prog/filesystem : desteklenen dosya sistemlerinin listesini verir.

mount : disk bağlamak için kullanılır. sisteme takılan diskler /mnt altına bağlanır.

unmount : bir flashı diskten ayırmak için kullanılır.

\$mount /dev/sdc1 : sdc1 diskini mount eder.

\$mkdir disk : mnt altında disk adında klasör açar. Diski buraya bağlayacağız.

\$mount /dev/sdc1 /mnt/disk : sdc1 diskini /mnt altına bağladık.

Örn : Elimizde bir iso imajı var biz bunu sisteme bağlamak istiyoruz.

\$mount -t iso9660 debian.iso /mnt/iso : iso dosyasını mnt altına mount ettik.

-t : parametresi dosya türünü belirtir.

-o loop : parametresi sanal cd/dvd sürücü oluşturur.

user : diğer kullanıcılar da bunu görebilir.

\$mount -t iso9660 -o loop,user debian.iso /mnt/iso : debian.iso dosyasını sanal cdye mount

ettik. Kullanıcılar da bunu görebilecek ve bağlanabilecek.

\$unmount /mnt/iso/ : cd'yi unmount yapmak için kullanılır.

\$mount /dev/cdrom /media/cdrom : cd media aygıtını manual mount etmek için kullanılır.

Disk bölümlendirme

Disk bölümlendir (partition) için Fdisk komutu kullanılır.

Örn: Flash disk bölümlendirmesi.

Disk 3 partitiona ayrılacak. 1. Partition bootable, ext2, 1GB, 2. partition 256 MB,swap, 3.

partition ext3 ve kalan kısmı olacak.

#unmount /mnt/flash/ : Önce flash belleği unmount yaptık

#fdisk /dev/sdb : diski açar.

Önce partitionları listeleyip sileceğiz.Sonra bölümleri oluşturacağız.

p : partitionları listeler

d : partitionları siler

n : yeni partition oluşturur.

a : partitionu bootable yapar.

t : (82) Linux swap partitionu oluşturur.

Partitionlar (p primary partition en fazla dört partition oluşturulabilir.)

(e extended partition : harf sayısı kadar partition oluşturulabilir.Raid extended partitiondır.)

First cylinder : başlangıç yeri (1.partition +1G, 2. partition 256M)

Last cylinder : bitiş yeri. Default hepsini alır.

w : değişiklikleri diske yazar.

Not: Partitionları ayırdıktan sonra dosya sistemlerini belirlememiz gerekir.

#mkfs.ext2 /dev/sdb1 : 1. partitionu ext2 olarak belirledik.

#mkfs.ext3 /dev/sdb3 : 3. partitionu ext3 olarak belirledik.

#mkswap /dev/sdb2 : 2. partitionu swap olarak belirledik.

Bu partitionları sisteme bağlamak için

#mount -t ext2 /dev/sdb1 /mnt/part1

#mount -t ext3 /dev/sdb3 /mnt/part2

komutları kullanılır.

cp komutu :bir dosyayı başka bir klasöre kopyalamak için kullanılır.

\$cp /home/duzcemuhf/Downloads/debian . : debian dosyasını kullanıcının bulunduğu dizine kopyalar.

("." Kullanıcının bulunduğu dizini gösterir.)

\$du : tüm dosyaları listeler. KB cinsinden.

\$du -h dosya_adi : dosya/klasör altındaki tüm dosyaları MB cinsinden listeler

\$du -s dosya_adi : dosyanın MB cinsinden toplam boyutunu gösterir.

\$du -sh /home/duzcemuhf/ : duzcemuhf klasörünün toplam boyutunu MB cinsinden verir.

\$top : sistemdeki processleri canlı olarak listeler.

\$top -s : uyuyan tüm processleri de listeler.

\$top -s -d saniye : listelemenin kaç saniyede bir yenileneceğini gösterir.

#top -b -n1 > test : top komutunun 1 snlik çıktısını test dosyasına atar.

Klavyeden “N” tuşu PID(process id) sayısal değeri en büyük olandan aşağıya doğru listeler.

“P” tuşu CPU kullanımına göre sıralar.

“M” tuşu bellek kullanımına göre sıralar.

\$df -t ext3 -B 10G : Bilgisayarda dosya sistemi ext3 olanları 10 GBlık bloklar halinde listeler.

Experimenta l

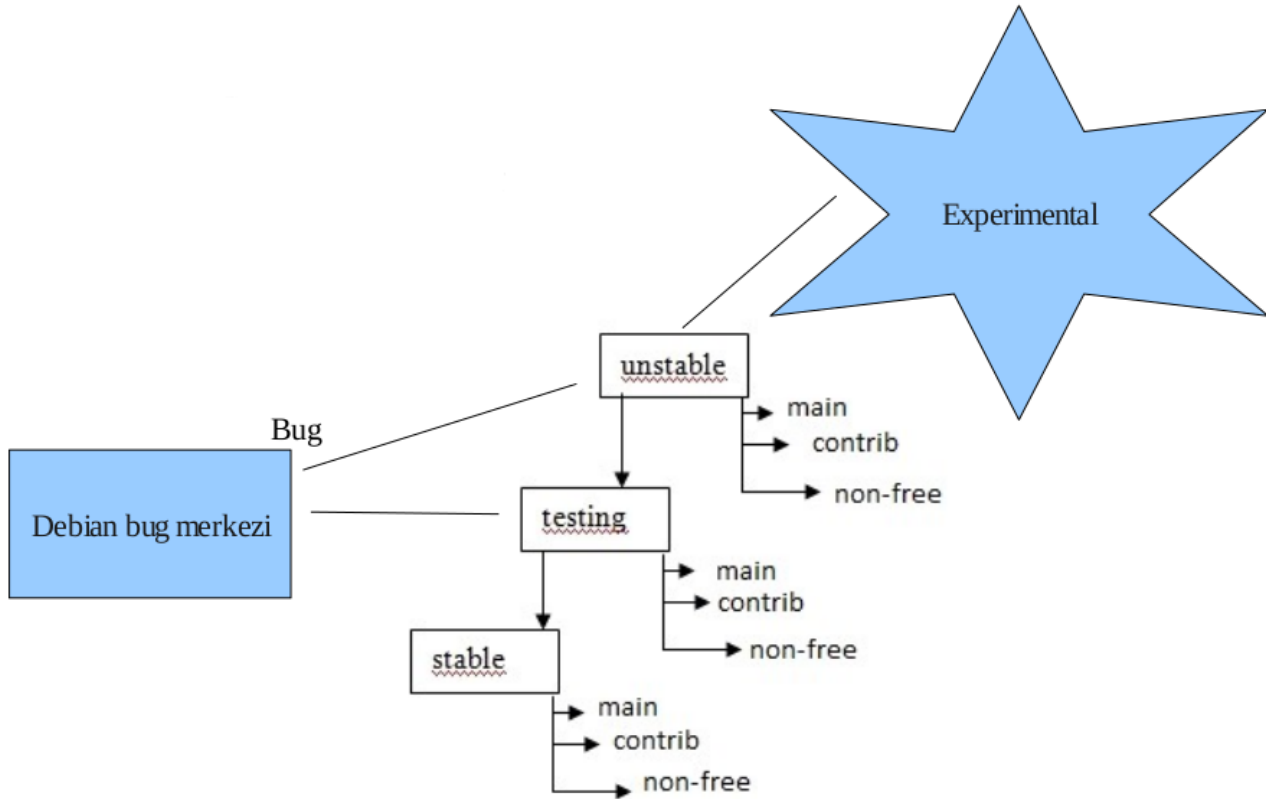
find : dosya aramak için kullanılır.

\$find / -size +15M : Tüm sistemde 15MB dan büyük dosyaları bulup listeler..

Debian Paket Yapısı ve Paket Yönetimi

Geliştirilen paketler Experimentale düşer. Buraya düşen paketler unstable (kararsız ve güvensiz)

dır. Testing test edilen paketler, stable ise kararlı hale gelen paketlerdir.

Debian paket yöneticisinin adı “apt” dir. Depolardan bu “apt” yöneticisi paketleri

indirir.

“etc/apt/sources.list” : depoların listesinin tutulduğu dosyadır.

deb : uygulamalar

deb-src : depolardaki paketlerin kaynak kodları

cat /etc/debian-version : Debian versiyonunu öğrenme

#apt-get : paket yüklemek için kullanılır.

#apt-get update : sistemdeki paket listesini günceller. Depolardaki paket listesini sisteme çeker.

#apt-cache search paket_adi : Paket aramak için kullanılır.

#apt-cache search browser : browserları arar.

#apt-cache search media player : hem media hem de playerları listeler.

#apt-cache show paket_adi : paket hakkında bilgi verir.

Maintainer –sağlayıcı

replaces – paket kurulmadan önce kaldırılacak paketler

Installed -KB cinsinden boyutu

provides – sistemde olması zorunlu paketler

Recommends –öneriler

depends – paket ile birlikte kurulacak diğer paketler

Paket Kurulumu

#apt-get install paket_adi : bir paketi sisteme kurmak için kullanılır.

#apt-get install frozen-bubble : frozen-bubble paketini kurar.

#apt-get install paket1 paket2 : İki paket aynı anda yüklemek için paket isimleri sırayla yazılır.

Paket Kaldırma

#apt-get remove paket_adi : Paketi kaldırır. Örnek: #apt-get remove frozen-bubble

#apt-get -s remove paket adı : -s parametresi sanal kaldırma yapar.

Not: apt-get remove ile paketi kaldırdığımızda konfigürasyon dosyaları silinmez. /etc/ altında kalır.

#apt-get autoremove : Sistemdeki gereksiz dosyaları ve bağımlılıklarını siler.

Programların artıklarını

temizler. (Windowsdaki cleaner olayı)

apt-get purge paket_adi : yüklenen paketi konfigürasyon dosyaları ile tamamen kaldırmak için

kullanılır. Örnek: #apt-get purge gedit

Sistemi Güncellemek

#apt-get upgrade : Sistemi günceller.

Paket Yöneticisi veritabanını temizleme

#apt-get clean : Sistemde kurulduktan sonra bekleyen paketleri kaldırır.

#apt-get autoclean : Sistemde bekleyen eski kurulum dosyalarını kaldırmak için kullanılır.

DPKG (Debian Package) Kullanmak

Manual paket yönetimi. Manual olarak sisteme bir paket yüklemek ya da kaldırmak için kullanılır. Paketlerin uzantısı (.deb) tir.

www.packages.debian.org sitesinden bir paketi arayıp bulabilir, sistemimize yükleyebilir ve manual olarak kurulum yapabiliriz.

Örn: gpe-tetris uygulamasının 32 bit olan .deb paketini sistemimize indirdik.

\$sudo dpkg --install gpe-tetris-2.5-6_i386.deb : paketi kurar.

\$sudo dpkg --install gpe-tetris-2.5-6_amd64.deb komutunu verirsek hata verir, kurulumu yapmaz.

* dpkg komutunun apt-get komutundan farkı; manual olarak bağımlı olan paketleri de bulup

yüklememiz gerekir.

\$sudo dpkg --remove gpe-tetris : paketi kaldırır.

\$sudo dpkg --purge gpe-tetris : konfigürasyon dosyası varsa onu da kaldırır.

Bağımlılıkları
kaldırmaz.

#sudo dpkg --get-selections : sisteme yüklenen tüm paketlerin listesini verir.

ii – kurulan paketlerdir.

un – yüklenmiş fakat sisteme kurulmamış paketlerdir.

#sudo dpkg --get-architecture : Paketleri bir dosyaya yazmak için kullanılır.

\$wc -l dosyaadi : dosyadaki satır sayısını verir.

Örn: #sudo dpkg --get-selections | grep "ii" : Sistemde kurulmuş olan "ii" ile başlayan paketleri listeler.

#dpkg --get-query-watches paket_adi : paket hakkında bilgi verir. Örn: #dpkg --get-query-watches xterm

#dpkg --get-query-watches paketadi.deb : deb paketi hakkında bilgi verir.

#dpkg --get-query-watches gpe-tetris_i386.deb : gpe-tetris paketi hakkında bilgi verir.

#dpkg --get-query-watches paketadi.deb : paket içindeki dosyaları, dosyaları sistemde nerelere atacağını listeler.

#dpkg --get-query-watches gpe-tetris : gpe-tetris paketini arar.

#dpkg --get-query-watches /bin/ls : bin/ls hangi paketin dosyası. hangi paketle gelmiş. Listeler.

Örn: #apt-get install gpe-tetris : paketi yükler

#dpkg --get-query-watches gpe-tetris : paketin dosyalarını hangi klasörlere atmış. Onu listeler.

Processler, Dosya-Dizin Sıkıştırma

#ps : Çalışan processleri listeler

#ps -a : Tüm processleri listeler

#ps -au : Processleri kullanıcılar ile birlikte listeler.

#ps -aux : Uykuda olan ve çalışan tüm processleri listeler

NOT:Klavyeden N tuluna basarsak PID'e gore, P tuşuna basarsak Processe gore sıralama yapar.

[6]

Processler	İfadeler
Running – Çalışanlar	PR – Öncelik
Sleeping – Uyuyanlar	NI – Nicelik
Zombie – Öldürülen ama hala çalışanlar	VIRT – Virtualsanal bellek kullanımı
Stopped – Duran processler	RES –Çalıştığı süre
	SHR- Paylaşılan bellek miktarı

[7]

#pstree àhangi processin neyin hangi program ya da komut altında çalışır. Bunların listesini ağaç yapısı olarak listeler.

#psgrep : Bir processi listeler. (Sistemde Yüklü gelmeyebilir)

#psgrep gnome : gnome processini listeler

#ps -au | grep gnome : gnome processini listeler (psgrep ile aynı işi yapar.)

#kill 2802 : PID'nosu 2802 olan processi sonlandırmak (öldürmek) için kullanılır.

#killall : zorla kapat anlamındadır. Birden fazla sinyal gönderir.

\$killall -I : büyük küçük harf duyarlılığını ortadan kaldırır.

\$killall -u kullanıcı_adi : kullanıcının açtığı tüm processleri sonlandırır.

\$killall -I process_adi : processi sonlandırır ama (Y/N sorar.)

\$pkill -u kullanıcı_adi : kullanıcıya ait tüm processleri sonlandırır.

\$pkill process_adi : killall ile aynı işlemi yapar. Processi zorla sonlandırır.

\$pkill -P process_id : process idsi verilen processi sonlandırır.

Process Sonlandırma (Süreç Kontrolü)

[8]

Sinyal	Değer	Açıklama
SIGMUP	1	Procesi sonlandırır. Konfigurasyonu sonlandırmaz.
SIGKILL	9	Procesi tamamen sonlandırır.
SIGTERM	15	Procesi sonlanması için zorlamaz.

[9]

[10]

NOT : htop, atop paketleri : Sistem yönetimi için kullanılabilecek processleri listeleyen önemli 2

uygulama. #apt-get komutu ile paketler sisteme yükleyip çalıştırılabilir.

Dosya /Dizin sahibini değiştirme

#chown duzcemuhf test : test dosyasının sahibini duzcemuhf yapar.

#chown duzcemuhf:duzcemuh dosya_adi : dosyanın sahibini ve grubunu duzcemuhf yapar. Kullanıcı

adı ve grup adı arasında “:” kullanılır.

Dosya Sıkıştırma (.tar)

Not: tar komutu dosyaları toparlar, gzip ise sıkıştırır.

Kullanımı: \$tar -cf arşiv_adi sıkıştırılacak_dosya/dizin_adi

\$tar -cvf arşiv_adi sıkıştırılacak_dosya/dizin_adi

\$tar -cvf downloads.tar /home/duzcemuhf/downloads/ downloads klasörünü toparlar (sıkıştırır)

Kullanılabilecek parametreler

-c create(sıkıştır. dosya oluşturur.)

-f file (yazdırılacak dosya)

-v verbose (listele)

-x arşivi (sıkıştırılmış dosyayı) açar.

-r belirtilen dosyayı sıkıştırılmış .tar dosyası içine ekle -t arşiv dosyası içeriğini listeler

\$tar -rf download2.tar deneme : deneme dosyasını download2.tar dosyasına ekler.

\$tar -xf arşiv_adi -C path : dosyayı pathe açar.

\$tar -cvf penguin.Z link/ : link/ içindeki dosyaları penguin.Z dosyası olarak arşive toparlar.

\$tar -cvf izin.tar --remove-files izin : izinler.tar dosyası oluştururken izin dosyasını siler.

\$tar -tvf arşiv_adi.tar : sıkıştırılmış dosyanın içeriğini listeler.

“.tar” uzantılı arşiv dosyası “gzip” ile sıkıştırılırsa dosya uzantısı “.tar.gz” olur.

\$gzip downloads2.tar : arşive eklene downloads2.tar dosyasını sıkıştırır.

\$gzip -d arşiv_adi : sıkıştırılan dosyayı açar.

\$gunzip -d arşiv_adi : aynı işi yapar. sıkıştırılan dosyayı açar.

\$zcat arxiv.gz : açmadan dosya içeriğini gösterir.

\$gzip -1 dosya_adi : hızlı sıkıştırma

\$gzip -9 dosya_adi : en iyi şekilde sıkıştırma

\$gzip -6 dosya_adi : normal sıkıştırma

\$gzip -# dosya_adi : hem iyi hem de hızlı sıkıştırma

Örn: ders dosyasını sıkıştıracağız. Adı ders2.gz olacak.Dosyanın orijinali kalacak.

\$gzip -c ders > ders2.gz

\$gunzip -c ders2.gz > ders5 : ders2.gz sıkıştırılmış dosyanın içeriğini ders5e aktarır.

BZIP2 formatında sıkıştırma

\$bzip2 dosyaadi : dosyayı sıkıştırır.

\$bzcat dosyaadi : sıkıştırılmış dosyaları okur.

-c dosyaları sıkıştır

-z zorla sıkıştır.

-t sıkıştırma taklidi

-1 hızlı sıkıştır

-d sıkıştırılmış arşivi aç

-9 en iyi şekilde sıkıştır.

TAR.GZ

\$tar zcvf arxiv_adi sıkıştırılacak_dizin: dizini sıkıştırır.

z : gzip

cvf àtar

x : dosyayı aç

\$tar zxvf arxiv_adi.tar.gz : sıkıştırılmış dosyayı açar.

TAR.BZ2

\$tar cjvf arxiv.tar.bz2 dizin_adi : sıkıştır

\$tar xjvf arxiv.tar.bz2 : açar.

Betik Yazılımı

Psgrep ile aynı işi yapacak bir betik.

Gedit ile bir dosya oluştur.

#!/bin/bash/

ps aux | grep \$1

a.sh olarak kaydet.

chmod +x a.sh : çalıştırma izni verildi

./a.sh gedit : a scripti psgrep işini yapmaya başladı.

\$1 parametre komuttan sonra ilk parametreyi ifade eder.

\$2 olsaydı ./a.sh gedit terminal : 2. parametre olan terminali listelerdi.

RPM Paket Yöneticisi- Redhat Packet Manager

yum (Yellowdog Update Modifier)

rpm Redhat tabanlı dağıtımlarda kullanılır. Rpm tabanlı işletim sistemlerinde sourcelist depolarà /etc/

altında yum.repos.d dosyasında bulunur.

#yum install paket_adi : paketi yükler

#yum update : güncellemeleri yükler

#yum check-update : yeni güncelleme var mı diye depolara sorar.

#yum upgrade : indirilen güncellemeleri yükler.

#yum remove paket_adi : paketi kaldırır.

#yum clean all : kaldırılan paketin kalan dosyalarını (artıklarını) temizler.

#yum install sec* : “sec” ile başlayan tüm paketleri yükler

#yum search paket_adi : paket arar.

#yum list : depodaki tüm paketleri listeler.

#yum list | more : less ya da more ile depodaki tüm paketleri sayfa sayfa listeler.

#yum list installed : sadece yüklenen paketleri listeler.

#yum list updates : güncelleme olan paketleri listeler.

#yum update paket_adi : paketi günceller.

#yum -y update paket_adi : paketi soru sormadan direk günceller.

#yum grouplist : paket gruplarını listeler.

#yum groupinstall paket_grubu : paket gruplarını yükler.

#yum groupinstall “Development Tools” : Derleyici grup paketini yükler.

#yum groupupdate paket_grubu : paket gruplarını günceller.

#yum info paket_adi : paket hakkında bilgi verir.

#yum list recent : son zamanlarda yüklenen paketleri listeler.

Not: sl.repo : dağıtımın resmi deposudur.

#yum -enablerepos='depo_adi' install httpd : Depoyu aktif yap ve paketi yükle. (

Depolardaki en

yüksek sürümü günceller.)

#yum repolist all : depolar hakkında bilgiverir.

NOT:Resmi depolara ek olarak EPEL ve RPMforge depoları kullanılabilir. Bu depolar hakkında genel

bilgi ve nasıl ekleneceği “piesso.com” sitesinde bulunabilir.

RPM PAKETLERİ

#rpm -q paket_adi : depoda paketi arar.

#rpm -ql /bin/sh : /bin/sh kabuğunun hangi paket tarafından kurulduğunu gösterir.

#rpm -ql paket_adi : Paket kurulduğunda nereye hangi paketleri atacağını gösterir.
#rpm -qc : paketin konfigürasyon dosyalarının yerlerini gösterir.
#rpm -qd paket_adi : Paketin dökümanlarının nerelerde olduğunu gösterir.
#rpm -qa : Rpm tarafından kurulan paketlerin listesini verir.
#rpm -q -whatrequires paket_adi : Paketin başka paketlerle bağımlılığı varsa listeler.
#rpm -V paket_adi : Paket kontrolü yapar ve bilgi verir.
#rpm -Va paket_adi : Paketin bütünlüğünü kontrol eder. Paket sisteme tam kurulmuş mu kontrol eder.
#rpm -Va : Tüm sistemi kontrol eder.

Sonuçta çıkan parametreleri ifadeleri aşağıdaki gibidir.

S : dosya boyutunun değiştiği bilgisini verir.

L : Link (kısayolun) değiştiği bilgisini verir.

Missing : silinmiş ya da kaybolmuş dosya

T :Dosya tarihi değiştirilmiş (düzenleme tarihi)

M : izinlerideğişmiş

U : Sahipliği değişmiş

G : Grubu değişmiş

5 : checksum değeri değişmiş. (veri paketi içerisinde değişme olmuş)

D : aygıt numaraları değişmiş.

RPM PAKETLERİ

#rpm -i paket_adi.rpm : rpm paketini yükler.

#rpm -i -test paket_adi.rpm : yükleme taklidi yapar.

-v : (verbose) Yaptığı işlemleri ekrana gösterir.

-force : eksik paket ya da bağımlılık olsa bile zorla kurulum yapar.

-nodeps : bağımlılıkları gözardı eder. Sadece paketi kurar.

-replacefiles : dosyaları değiştirir.

-h : kurulum düzeyini ekrana yazdırır.

#rpm -ivh paket_adi.rpm : paketi yükler. Kurulum düzeyini ve işlemleri ekrana yazar.

#rpm -ivh paket_adi1.rpm paket_adi2.rpm : birden fazla paket yüklenebilir.

#rpm -Uvh paket_adi.rpm : Paketi günceller.

#rpm -Uvh -oldpacket paket_adi.rpm : Eski sürüme günceller.

#rpm -ev paket_adi.rpm : Sisteme kurulan Paketi kaldırır.

#rpm -ev -test paket_adi : Kurulan paketi kaldırma testi yapar.

#rpm -il *chr* : İçinde chr geçen paketleri bulur. Listeler.

RPM -il ile yüklenen paketi bulur.

NOT: #rpm -il *google* : aranılan paketi bulur.

#yum list installed *google* : Paket rpm ile kurulduğu için yüklenen paketi listelemez.

GCC (GNU Compiler Collection)- Kaynak Koddan Derleme
Kod derlemek için kullanılan paket Build-essential paketidir.

#apt-get install build-essential

Örn:

Gedit ile bir dosya oluştur.

```
/*hello.c*/
```

```
#include <studio.h>
```

```
Int main(int argc,char* argv[ ])
```

```
{
```

```
If (argc>1)
```

```
Printf(“Tebrikler %s.\n”,argv[1]);
```

```
else
```

```
Printf(“Lütfen bana adını söyle.\n”);
```

```
Return 0;
```

```
}
```

Kodu “hello.c” olarak kaydet.

Chmod +x hello.c : Chmod 755 hello.c : dosyaya çalıştırma izni ver.

C dili ile yazdığımız bu kodu derleyeceğiz.

\$gcc -Wall -o hello hello.c : hello.c uygulamasını “hello” olarak derler.

-Wall : oluşacak hataları ekrana yazdırır.

-o : oluşacak dosya adını belirtir.

./hello : Derlenmiş dosyayı çalıştırmak için “./dosya_adi” kullanılır.

./hello Linux : Tebrikler Linux çıktısını verir.

Kaynak koddan derleme

NOT: Kaynak kodu indirilen bir paketin readme, install ve diğer döküman dosyalarının okunması ve iyi incelenmesi gerekir.

\$/configure : Bağımlılıkları inceler hata yoksa derlenebilir.

\$make : derleme işlemini yapar (gcc -Wall -c dosya dosya.c)

./tetris : tetris uygulamasını çalıştırır.

\$sudo make install : uygulamayı kurar.

\$tetris : kurduktan sonra tetris uygulamasını çalıştırır.

#dmiencode -type system : Bilgisayar system bilgisini ve bilgisayar seri numarasını (ID) verir.

Zamanlanmış Görevler (Crontab)

Crontab uygulaması idari konfigürasyon dosyalarının bulunduğu /etc/ dizini altında

bulunur.

#etc/crontab : cron uygulamalarının idari konfigürasyon dosyasıdır.

#crontab -e : zamanlanmış görev dosyasını açar. Bu dosya satırlarının en altına zamanlanmış görevler yazılır.

#crontab -l : zamanlanmış görevleri listeler.

Not: Xixie-cron, dcron, fcron,bcron sisteme kurabileceğimiz diğer zamanlanmış görev uygulamalarıdır.

#crontab -e dosyasında zamanlanmış görev satırı aşağıdaki gibidir.

***** <dosya_path/komut>

Haftanın günleri (0-6) 0=Pazar , 6=cumartesi

Aylar (1-12)

Ayın Günleri (1-31)

Saat (0-23) : 24 =00 , 00=12

Dakika (0-59)

0 5 * * 1 : her ayın pazartesi günleri saat 5:00 de çalışır.

Örn: Her ayın 3.günü çalışacak cron : 0 3 3 * *

Örn: Yılbaşı gecesinden yarım saat sonra çalışacak cron : 30 0 1 1 *

Örn: Her 5 dk da bir kez çalışacak cron : */5 * * * *

Örn: Her saat 05 dakika geçe çalışacak cron : 5 * * * * *

Örn: 30 dk da bir çalışacak cron : */30 * * * *

Örn: 12.30, 6.30,18.30,20.30 da çalışacak cron : 30 6,0,18,20 * * *

Örn: 5, 7-12 arası, 14 ve 16 da saat başlarında çalışacak cron : 0 5,7-12,14,16 * * *

Örn: Pazartesi'den cumaya kadar 8.00 – 17.00 arası çalışacak cron : 0 8-17 * * 1-5

Örn: Mart ayının 21'inde 6 saatte bir çalışacak cron : 0 */6 21 3 *

Örn: Hafta içi saat 18:00 a kadar yarım saatte bir system raporu yazdır.

*/30 0-18 * * 1-5 /home/duzcemuhf/system.sh : cron yarım saatte scripti çalıştırır.

Script oluşturmak için bir dosya oluştur : touch system.sh

Scripte çalışma yetkisi ver : #chmod 755 system.sh

: system.sh

#!/bin/bash

echo "#####Sistem Raporu#####" >>

/home/duzcemuhf/systemraporu;

echo "#####Tarih#####" >>

/home/duzcemuhf/systemraporu;

date >> /home/duzcemuhf/systemraporu;

echo "#####Ram Bilgisi#####">>

```
/home/duzcemuhf/systemraporu;  
free >> /home/duzcemuhf/systemraporu;  
echo "#####PCI Bilgisi#####">>>  
/home/duzcemuhf/systemraporu;  
lspci >> /home/duzcemuhf/systemraporu;  
echo "#####CPU Bilgisi#####">>>  
/home/duzcemuhf/systemraporu;  
cat /proc/cpuinfo >> /home/duzcemuhf/systemraporu;  
echo "#####USB Bilgisi#####">>>  
/home/duzcemuhf/systemraporu;  
lsusb >> /home/duzcemuhf/systemraporu;  
echo "#####Disk Kullanım Miktarları#####">>>  
/home/duzcemuhf/systemraporu;  
df -h >> /home/duzcemuhf/systemraporu;  
echo "Sistem adı" >> /home/duzcemuhf/systemraporu;  
uname -a >> /home/duzcemuhf/systemraporu;
```

SİSTEM KAYITLARI (syslog)

*syslog-ng

*rsyslog (ençok kullanılan sistem kayıt servisidir.)

*syslogd

/etc/init.d/ servisler bu dizin altında çalışır. Çalışan hizmet rsyslog

#etc/init.d/rsyslog start : servisi çalıştırır.

#etc/init.d/rsyslog stop : servisi durdurur.

#/etc/rsyslog.conf : Konfigurasyon dosyasıdır

/var/log/ : system kayıtlarının bulunduğu dizin.

Log dosyalarının içerikleri

auth : Kullanıcı tanıma kayıtları

authpriv : Özel kullanıcı tanıma kayıtları

cron : cron kayıtlarının bulunduğu dosya

dmesg : Kernel mesajlarının bulunduğu dosya

daemon : Kullanıcı süreçlerinin ve TCP kayıtlarının bulunduğu kayıt dosyası

kern : Kernel mesajlarının tutulduğu dosya

lpr : Yazıcı loglarının tutulduğu dosya

mail : Mail loglarının tutulduğu dosya

news : Haber gruplarının loglarının bulunduğu dosya

syslog : system kayıtlarının loglarının tutulduğu dosya

user : Kullanıcılarla ilgili süreçlerin loglarının tutulduğu dosya

Xorg : X grafik biriminin logları

gdm : otorum girişi ile ilgili loglar.

messages : Çoğu uygulamanın loglarının bulunduğu dosya

Kayıt Öncelikleri

Öncelik	Değeri	Açıklama
debug	1	Hata ayıklama mesajları
info	2	Bilgilendirme mesajları
notice	3	Önemli durum mesajları
warning	4	Uyarı mesajları
err	5	Hata mesajları
crit	6	Ciddi Kritik mesajlar
alert	7	Acil durum mesajları
emergency	8	Sistem devre dışı

.=debug : öncelik değeri “debug”, “” tüm sistem kayıtları , “.” öncelik işareti

.info : “info” hariç, “” tüm sistem kayıtları

*.none : Herhangi bir öncelik yok

NOT:Ağ-Network (OSI katmanları, TCP/IP, Ağ topolojileri, IP grupları, Subnet oluşturma hakkında

dökümanlar internette mevcuttur. Geçiyoruz.

__****_****_****_

1. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/ek.png>
2. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/ek.png>
3. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/de.png>
4. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/de.png>
5. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/Ekran-G%C3%B6r%C3%BCnt%C3%BCs%C3%BC-2014-08-16-205018-e1408212225888.png>
6. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/tab.png>
7. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/tab.png>
8. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/pro.png>
9. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/pro.png>

10. <http://ilkerkocager.net/wp-content/uploads/2014/08/pro.png>